

dels dos pobles, i també en companyia de l'amic Dr. Pere Gabarró, l'inoblidable company de muntanyisme (xix, 173, 174, 175).

DOC. ANT. 775. Escriu el P. Villanueva: «el 5 abad Trasibado [de Lavaix] sería sin duda el mismo que suena *Trasorio* c. 775 (*Cartoral* libro de Lavaix, folio 66) en que instituyó la vida monástica en la igl. de San Julián, cerca del río *Bocega*, subtus villa *Senticeto*» (*Vi. Lit.* xvi, 112.6); i continua amb notícies de l'abat de *Senticeto* [o sigui *Sentis*]. En un doc. de data incerta, i suspecte de ser antedatada o falsificat, que Villan. data de 726 (x, 32 ss.), i SerranoS (*NHRbg.* 128), tot assajant, a. 803-6, acaba creient que és refet, de data posterior, o fals: «--- Virg. Mariae 15 coenobio, mon. --- Genesii, q. est situm in valle Bellaria [Bellera] --- coenobio Gerrensi concedo totas illas ecclesias --- fundatae de Santa Deo Grata [Senterada], seu de flumine *Bossia*, usque in Scto. Quirico ---» (esgl. també al peu de *Sentis*) (Villan. x, 222. 20

823: un precepte de Lluís el Piadós, per al monestir de Scta. Grata: «Possedonius Ep. --- monasterium quod idem episcopus reedificaverat, q. dic. Sancta Grata, quod est situm super fluvium *Bosegia*» (*MarcaH.*, § 4, col. 768.6); reproduït en el *Cart. Alart-Aragó*, 16; i en Z. Rocafort (*BCEC* 1904, 81-82); 844: «abba ex monasterio q. d. Sancta Grata, q. est situm super fluvium *Bosegia*» Abadal, *Cat. Car.* 264.7 (amb variant *Boseia* en la còpia del S. xii); de 848 Rocafort cita «--- fluvio *Bosega*», en el doc. que ara confirma Abadal, datant-lo de 848: «prope fluvium cujus vocabulum est *Bosega*», posant-hi la «baselica Sti. Iuliani, 1 subtus *Senticeto*» (*Pall. i Rbg.* 302 [39]; cf. 239); i en ed. crítica, variorum, *Cat. Car.* II, 260.21, segons la còpia més antiga, c. 900, amb variant *Boseia* en la còpia C [S. xii] 866: «in valle *Bellaria* --- de Scta Deo Grata seu de flumine *Bossia*» (coh. Moreau II, 52-53v^o). 970: *Bossey* (Abadal, *P. i Rbg.* n. 208); 973: *Bosio* (id. ib. núm. 219).

Tota la doc. medieval es refereix sens dubte al riu 1). No n'hem trobat del 2) —gens estrany essent el nom d'una encontrada tan alta i deshabitada.

ETIM. Com ja vaig anticipar a l'article *Boldís*, tenim aquí l'arrel ibero-basca BOS- seguida de la terminació hidronímica -ĒGIA, ben repetida i definida en els meus *Btr. z. Nfg.* 1973, 224-5; la qual es retroba, en el tipus ARĒGIA, ètimon de l'*Arieja* llenguadocià, i dels dos *Arija* catalans: el de la Pobra de Lillet, i antigament un altre en el Vallès; on tenim un cas del radical AR- tan estès per gran part d'Europa en noms de riu (*Aar*, *Arar*, riu *Ara* de l'alt Aragó: *Arauris* (> llgd. *Erau*), *Arva*, *Aravó* etc.).

Altres casos de la terminació hidronímica -ĒGIA tenim així en l'*Oriege* afl. de l'alt *Arieja*, que desemboca a Ax-les-Thermes; i amb el nostre *Bosia* van també: *Ardia*, afl. del *Bosia* (a *Les Esglésies*); *Vixiège* afl. del *Lhers*, cantó Fanjaus (Aude), ja VERSEGIA en docs. medievals; i d'altres que aplego en aquell estudi (*Rou-* 60

viege, *Baziège* etc.), ultra algun masculí com *Adesig* (p. 225n.).

El radical BOS- és el que es retroba en *Boslis*, la forma antiga de *Boldís* (art. supra). I sembla retrobar-se també en *Buseu*, llogaret agr. a Baén, en els alts d'un afl. esq. de la Noguera, paral·lel al de Baén, per damunt de Gerri, que es documenta com *Boisice* ja en l'any 817 («in territorio Cortetano, tras castro Erbolon, in loco ubi d. *Boisice*, Abadal, *P. i R.* núm. 3) i més tard *Buisece* 839 i *Buiseđe* 849, tot això amb base *Boisitze* o BOSIÇE, d'inequívoca terminació basca.

Tot plegat sembla tenir sentit hidrogràfic en tots dos membres components, puix que *Buseu* és dalt d'un afl. i també els dos *Boldissos* (< antic *Buslis*), són a dalt i a baix d'una valleta que contribueix per l'esq. a l'alta Noguera de Cardós. Això ens duu a admetre igualment que el nostre BOS-, no és més que una ampliació de l'IBO- iberobasc, en la qual està omesa la I- caduca, típica d'aquest complex lingüístic: a-arag. *ibón* 'estanyol pirinenc' enfront de l'alt-gascó *BON-* (< *Boun*, *Boum*); (I)BAICA > port. *veiga*, cast. *vega*; IBARR- > *Ibarra*, cat. *Ivars*; *Borr* (la Fou de Bor amb el seu devessall d'aigua, enfront del nom del poble segarrenc d'*Ivorra*).

L'ampliació en -s- la retrobem en el cas del *Besòs* (< (I)BAI-S-OKIO-, amb una -s- que aquí s'afegeix al radical (I)BAI- de (I)BAE-TIS, (I)BAI-KA [> *ve(i)ga*]. Més sobre aquesta -s- en els art. *Boldís*, *Oveix/Soveix* i *Oris/Sorreigs*.

El mateix radical, si bé sense la terminació fluvial, sembla haver donat el nom del poble de *Buesa* (uns 120 hab.), damunt de Broto, i un altre homònim prop d'Ipiés, cap a la Sierra de Guara.² No essent més que NP no ens arriquem ja a judicar si ve de la mateixa arrel el nom ibero-romà *Bosius*, que interessava a MzPi., *Oríg.* 177. *Can Bosó*, dos masos te. Llorà (un d'ells en el vt. de Les Serres XLIV, 111).

¹ El llogaret *Les Esglésies* sota *Sentis*, que és arran del riu *Bosia*. — ² Ja un d'ells c. 1064 en el *Cart.* de Fanlo (87). Manlleu de l'arag. deu ser el nom de l'Horta de *buéza* te. Vall d'Uixó (xxix, 190.15), Casetta de *uésa* te. Nules (188.6) i el cognom *Bueso* val.

Bosiga, *Bosigues*, *Bosigons*, V. *Boiga* *Bositils*, V. *Busitil*

BOSOLA

A penes és català. *Serrat de la Bosola*, *Bosola de les Tres Creus*, en el trifini entre els te. d'Opol, Fitó i Trelhes (Sabarthès, *Di. Top. Aude*) < oc. ant. *bozola* = fr. *borne*.

Bosomba, -bes, V. *Bon* (H)

BOSORUI

Prop de Cornudella de Valira a. 974 (Abadal, *P. i*